

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gl. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Leto XIV.

V Celovcu, 20. rožnika 1895.

Štev. 17.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

napravi

javen shod

v nedeljo po godu sv. Petra in Pavla dné 30. rožnika t. l.

v gostilni

gospe Marije Glančnik pri „Mežnarju“

v Št. Štefanu za Velikovcem.

Začetek ob ½ 4. uri popoldne.

Vspored:

1. Pozdrav predsednika.
2. Poročilo o delovanju deželnega zbora.
3. Govor o političnem položaju.
4. Liberalno gospodarstvo kmetom največja nesreča.
5. Govor o volitvah.
6. Razni nasveti.

Po zborovanju bode prosta zabava, pri kateri bo iz posebne prijaznosti sodeloval želinjski slovenski pevski zbor.

Ob ugodnem vremenu vršil se bo shod na prostem. — Ustop imajo udje in od njih povabljeni ter upeljani gostje.

Slovenci! Udeležite se tega važnega shoda v prav obilnem številu!

Odbor.

Prihodnji državni zbor.

V resnici žalosten je pogled na naš državni zbor. Neštevilne so nadloge in krivice, ki jih revno in delavno ljudstvo trpi, pa zbornica se ne gane, da bi revo ali pa krivico trpijočim pomagala. Res se še znajdejo vmes pošteni poslanci, ki imajo srce za ljudstvo; pa kaj pomaga, če en tak stavi kak pameten ali ljudstvu koristen predlog, izročijo njegov predlog kakemu odseku in tam pozabljen v omari leži leta in leta, dokler poslancem ne pre-

tečejo šestera leta. Ko je šestletna doba minula, zamrjejo tudi vsi predlogi te dôle, in če je dotični poslanec pri novih volitvah spet voljen in hoče svoj pozabljeni in zamrl predlog spet oživiti, mora ga vnovič v zbornici priporočati, ktera ga, če dobro gre, spet kakemu odseku izroči in tam nasvet spet zaspi in pozabljen leži. Tako se je godilo predlogu dr. Ferjančiča o premembi volilnega reda na Koroškem: ležal je pozabljen v odseku za volilno preosnovo, dokler zbornici ni potekla šestletna doba. Ko je bil dr. Ferjančič pri novih volitvah zopet voljen, moral je svoj predlog ponoviti, in zdaj leži ta predlog spet pozabljen v odsekovi omari, dokler ne bo državni zbor razpuščen ali pa da mu poteče postavna doba življenja. In če se kdaj posreči kakemu dobremu predlogu, da pride po dolgih letih pred zbornico, začnejo ga poslanci obsekávati s svojimi strankarskimi sekirami, da mu odsekajo najboljše kóse, in ko je nazadnje sprejet in potrjen, je tako zdelan in shujšan, da nikomur ni več podoben in za nič. Kedar hočejo pa bogataši kako reč dognati in upeljati, takrat gre v zbornici vse hitro od rók, kakor bi bila vsa kolesa dobro namazana! Kako se je mudilo za denarno valuto, namreč za upeljavo zlate veljave, in kako hitro so jo spravili pod streho! Če je pa na rešetno postava, s katero bi se imela delavnemu in zdihujočemu ljudstvu huda bremena nekoliko olajšati, pridejo brž liberalni poslanci, ki so zvesti prijatelji in pomagači judovskih bogatašev, in postavijo takó sučejo, vrtijo, likajo in spreminjajo, da na zadnje nič več ni vredna. Tako se zdaj godi novi davčni postavi. Kakor jo je minister Steinbach izdelal, bila je še precej dobra, obrtnikom in kmetom bi se bili davki nekoliko olajšali. V zbornici so jej pa liberalci v zvezi s Poljaki najboljše paragrafe izruvali ali pa pokvarili, tako da je postava zdaj skoraj za nič, in konservativci že govorijo, da bodo v tretjem branju proti njej glasovali. Tako ustavo imamo, da marsikteri nevoljno pravi: najbolje bi bilo, vse poslance narazen razpediti, in cesar naj sami vladajo s pomočjo modrih in pravičnih ministrov, ako se modri in pravični možje sploh še najdejo na svetu! In kako pridno poslanci svojo dolžnost spolnujejo?! Vseh je 353, pa v zbornici jih je dostikrat komaj kakih 50, drugi so doma pri svojih gospodarskih ali drugih opravkih ali pa sedijo v državnozborni

pivnici, in predsednik mora včasih dolgo zvoniti, prej da jih 100 vkup zbobna za glasovanje, kajti 100 jih mora biti, da so sklepi veljavni. Pod prejšnjo konservativno večino se je še marsikaj dobrega ukrenilo in sklenilo. Odkar se je pa „železni obroč“ zlomil, in so spet liberalci v večino stopili, se nobena reč ne premakne več z mesta. „Koalicija“ je taka zveza, da drug drugega držijo, in če bi eden hotel za en korak naprej stopiti, ga druga dva nazaj potegneta. Zato je pa tudi že vsak razsoden politik čez koalicijsko križ naredil; ona se mora v kratkem razdreti in se tudi bo. Da bi koalicijska zamogla narediti kako pametno in dobro volilno preosnovo, za to ni nobenega upanja; ako pa tej nalogi ni kos, nema dalje pravice do obstanka, državni zbor se mora razpustiti.

Treba se nam je toraj že pečati z vprašanjem, kaj nam prinesejo nove volitve? Naj se že voli po starem, ali kakem novem volilnem redu, na vsak način je gotovo, da bodo liberalci mnogo sedežev zgubili, in to je dobro. To bi bilo dobro, pravimo, pa ni še vse. Treba bi še bilo, da se Čehi poprimejo pametnejše in koristnejše taktike. Časnik „Konservative Korrespondenz“ misli, da se bodo po novih volitvah stranke drugače razvrstile. Ponovila se bo nekako stara desnica ter si pridela ime „pravna stranka“, ker se bo poganjala za razne prava ali pravice; katoličani se bodo poganjali za pravice katoliške cerkve, krščanski socialisti (protijudovci) za socialne pravice raznih stanov, Čehi in Jugoslovani pa za národne in zgodovinske pravice. S to „pravno stranko“ bodo navadno glasovali tudi Poljaki, in te štiri stranke bodo potem nova večina. To je pač dobra misel, in mi smo si že davno želeli tako večino, kakor smo v „Miru“ večkrat naglašali. Pa kaj pomagajo želje?! Rečeni list nič ne pové, ali si novo razvrstitev strank samo tako želi, ali pa ima že kaj zagotovila v rokah, da se bo tako zgodilo. O Mladočehih pravi, da bodo prisiljeni pokazati, da so politiki, in da se bodo morali poprijeti boljše taktike. Nekak prevrat se pa že pripravlja: češki kmetje so z Mladočehi močno nezadovoljni. V Piseku so kmetje neko mladočeško zborovanje razpršili in kričali: „Vi nas hočete prodati socialnim demokratom!“ Češki kmetje se bojijo občne volilne pravice, za katero se ogrevajo Mladočehi, kajti strah je opravičen, da hlapeci v mnogih krajih

Utopljenici v Vrbskem jezeru.

(Iz spominjskih bukev Otoške fare.)

(Konec.)

59. Leta 1889. Ravno tako je pri hudi peči neki Rogler prišel ob življenje. Truplo je Kašnik, tukajšnji kmet, iz prebite luknje na led potegnil. Nesrečnež je imel pri sebi 500 gl. gotovih denarjev. Bil je prepeljan v njegovo domovino na Češko in tam pokopan.

60. Dné 30. velikega travna 1889 opoldne je Anton, 3letni sinček tukajšnjega kmeta Hauptmana, letel za svojimi bratci, ki so se v jezeru kopali, priletel je k vodi in v njej utonil, brez da bi mogli ljudje hitro pomagati. Pokopan je na Otoškem pokopališču.

61. Leta 1889. Na severnem jezerskem bregu med Nakolnikom in Brodnikom stoji piramida t. j. steber iz belega kamna; na njem je videti podoba Luciana Sbona, kateri se je v svojem skeffu sred jezera Ribnici nasproti ponesrečil in v jezeru svoj moker grob našel. Spomenik, ki se daleč po jezeru vidi, je postavil eden njegovih prijateljev.

62. 3. listopada 1889. na nedeljo po vsih svetih so našli Dolani blizo brega prazno lovnico (čoln za ribljenje). V njej je bilo ribično orodje, tobajča pipa in dežnik; vse te reči so spoznali za lastnino Simona Oremusa p. d. Kreweisa, kmeta, kateri se je v prejšnji noči od Kristofa unekraj jezera že precej vinjen naprej podal, in po mirnem jezeru proti domu vesljal. Njegovo truplo so našli še le pet let pozneje. Bilo je namreč 10. dné vel. travna leta 1894., ko so iskali po

nekem drugem utonjencu, zdaj težko potegnejo železne grebene, pa ni bil uni utopljenec, ampak Simona so privlekli na dan, truplo je bilo že celo razdrapano, ena dlan je precej, ko so ga hotli v čoln vzdigniti, odpadla in nazaj v globočino štrbunknila. Pa spoznali so ga vender na njegovih rajdastih hlačah in novem obuvalu. Našel je po dolgem prostor v blagoslovljeni zemlji na Otoku. Še prej da so ga našli, je bil po določilu c. k. dež. sodništva od dné 27. svečana 1894, št. 1867, za mrliča spoznan, in njegova zapuščina postavnim dedičem prisojena.

63. Leta 1889. Nekega večera je v Ribnici, tam kjer navadno parnike nakolijo, nek mladi poročnik padel v jezero in utonil. Imel ga je malo v glavi in tudi se je okorno vědel, ko je čoln od brega potiskoval. Po tridnevnem iskanju so truplo našli in pokopali.

64. Leta 1890. 4. kimovca utonil je pri kopanju blizo Lipica v Porečah Rudolf Schwameis. Bil je črevljarski pomočnik iz „Wiener-Neustadta“ doma in še le prvi dan pri nekem mojstru v Porečah. Brez da bi znal plavati, se je bedak ali bahač podal do prav globokega kraja, ter na enkrat zgine v globočino. Drugo jutro so ga po železnih mačkah na dan potegnili in v Porečah pokopali. Imel je v svoji obleki pošne hranilne bukve vredne 130 gl. in nekaj drobiža.

65. Leta 1890. dné 8. kimovca na malo Gospojnico zvečer vesljal je Nacej Koleger, hišnik na vili Belveder v čolnici proti domu in se je med Hošnikom in Rivčem prevrnil v vodo. Truplo so 4 dni zastonj iskali. Osem dni pozneje bil je njemu sinček rojen, ktereга so na ime rajnega

očeta krstili. Nacej Koleger je po c. k. dež. vladi vsled razglasta od dné 15. vel. srp. 1891. l. šte. 9946 za mrliča proglašen.

66. Leta 1890. dné 15. listopada zvečer se je ponesrečil Groz, kmet iz Ribnice, ko je bil na potu proti domu. Njegova žena je par dni pozneje našla blizo vojaškega kopališča njegovo ladjo, katero je veter tako daleč na stran zanesel. V ladji je bilo še vse karkoli je prej njen mož v Celovcu nakupil. Tudi glaž je bil zraven, v katerem je ostalo še nekaj špirta; nagla smrt ni čakala, da bi slednjo kapljico izpil.

67. 16. vel. srpana 1892. l. se je huzarski ritmajster Seff kopal v kopelah pri Krivi Vrbi in je vsled svoje prešernosti priplaval preblizo parnikovega vretena. Vreteno ga je brž ko ne ubilo in daleč proč v globoko glino porinilo; tako da ga do zdaj še niso našli, dasi ravno tam ni globoka voda. Bil je sploh priljubljen, in posebno svojim podložnim vojščakom dober in usmiljen gospod. Njegova žena mu je napravila za spomin ploščo na bregu blizo kraja, kjer se je ponesrečil.

68. Dné 25. svečana 1894. l. popoldne se je pri Štosirju gospa Šir s svojimi otroci in pesterno na led podala. K nesreči pridrkajo do prostora, kjer je bil slab led in se uderejo vsi v vodo. Gospo in starejšo hčerko sosed Uje reši, podavši jim jermen od svojih drzelj, sinček Fricelj sam iz vode na led skobaca, dveletni sinček Karol na ledu mrtev obleži, deklo pa so še le dva dni pozneje 14 metrov globoko iz jezera potegnili in na britofu v Škofičah pokopali. Bilo jej je ime Amalija Schusser, stara pa je bila še le 17 let in v Rajhenavi od premožnih starišev rojena.

potegnejo z demokrati, in namesto kmetov bi bili voljeni socialisti. Češki kmetje tudi ne marajo za tako jalovo politiko, pri kateri se samo kriči in ropotá, pa nič ne doseže; oni hočejo plodonosno politiko in več ozira na kmetske gospodarske potrebe. Zelo verjetno je, da bo češka kmetska stranka pod vodstvom Rataja in Stastnega postavila v kmetskih občinah svoje lastne kandidate. V mestih so pa Staročehi še močni. Tako se bo od dveh stranij na Mladočehe pritiskalo, da se bodo morali poprijeti pozitivne, plodonosne politike, ali pa odstopiti. Upanje toraj ni izključeno, da se naredi nova večina iz konservativcev, antisemitov, Jugoslovancev, Čehov, Poljakov in Rusinov, in od take večine bi bilo mnogo dobrega pričakovati. Bog daj!

Dopisi prijateljev.

Slovinci! Zakurite na večer 4. mal. srpana v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov.

(Kronski darovi za velikovško šolo.) Ciril v Globasnici 1 krono, Metod v Globasnici 1 krono, župnik Ant. Kesnar pri Dev. Mariji na jezeru 20 kron. Skupaj 22 kron. Vsem presrečna hvala. Živeli nasledniki! — Popravek. V zadnjem izkazu za velikovško šolo („Mir“ št. 16., od 10. t. m.) je po pomoti izpuščena gospa Marija Lapuš, ki je tudi darovala eno izmed navedenih 18 kron. Namesto Pav. Griesnik mora se glasiti prav Pav. Opriesnik.

Iz Dolinčic pri Rožku. (Podružničen shod.) Letošnji binkoštni pondeljek s svojim prekrasnim pomladanskim vremenom privabil je mnogo rodoljubov in rodoljubkinj v prijazne Dolinčice, kjer je imela na ta dan podružnica sv. Cirila in Metoda za Rožak in okolico svoj prvi letošnji zbor. Velike zastave v avstrijskih, slovenskih in koroških barvah so vihrale raz največjih dreves in raz hiš g. Rutarja in krog in krog naznanjale, da se danes tu Slovenci zbirajo in da bodo tu imeli vesel svoj narodni praznik. Kakor gre Slovenec na vsak shod prav rad in z veseljem, tako se je tudi v Dolinčicah v lepo in mično okinčanih prostorih Rutarjevih zbralo mnogo kmetov in kmetice, lepo število mladenčev in deklet, dasiravno je marsikteri sosed nemškutar svojega sosedu pregovoril, da ni prišel, in akoravno je mnogo tistih rodoljubov, ki so kot taki in po svojem poklicu dolžni priti in drugim dober zgled dajati, primanjkovalo. Zborovanje je otvoril točno ob 4. uri g. Jožef Paul p. d. Rutar kot predsednik, je pozdravil v lepih, krepkih besedah vse ude, čč. gg. duhovnike, gospode in gospe in dal besedo g. Drag. Hribarju iz Celja kot zastopniku glavne družbe v Ljubljani. G. Hribar pojasnoval je v čez eno uro trajajočem govoru namen družbe in govoril o verski in narodni šoli, s posebnim povdankom o slabih nasledkih sedanje šole na slovenskem Koroškem. Zakaj tako malo slovenskih Korošcev študira za večje gospode, če je res sedanja šola tako dobra, vpraša govornik? Zakaj je toliko duhovnikov in drugih uradnikov na slovenskem Koroškem iz drugih dežel, na primer iz Češkega, Kranjskega, Štajerskega? Od kod pride vse to, vpraša nadalje govornik? Ali znabiti od

69. Leta 1894. dne 9. vel. travna je šel ribit Andrej Oremus p. d. Grajnar, kmet v zgornjih Dolah, veslo mu iz rok v vodo pade, za tistim segne, se pa prekucne in v vodi konec stori. Star je bil še le 30 let. Pil ga je rad, in še zdaj pije, toda le vodo.

Naj dodam za sklep še sledeči račun: Vrbsko jezero obsega 42 kvadratnih kilometrov svetá. Vsi ljudje, kar jih je pod našim cesarjem z Bosnjaki in Hercegovinci vred, bi imeli torej na jezerskem površju dosti prostora, kajti teh je ravno toliko milijonov; in vsak bi imel še dosti prostora, ker na vsakega en cel kvadratni meter pride. Ako bi se pa vsi na ledu udrl in vsi kmalu utonili, narastla bi voda komaj za eno ped.

Jož. Peterman.

Smešničar.

Dva agenta sta šla mimo mlina, ko je mlinar ravno pri oknu ven gledal. Hoteč mlinarja podražiti, reče prvi agent drugemu na glas: „Tukaj mora mesar biti, ker telečja glava iz okna gleda.“

„Vi se motite,“ reče mlinar, „ali ne veste, kjer dva osla vkup stojita, je gotovo kak mlin blizo.“

Oče: „Komaj štiri tedne si omožena, pa že hodiš svojega moža tožit! Ali te ni sram?“

Hčera: „Pa moj mož se vsaki dan krega z menoj!“

Oče: „Prava reč! Tvoja mati in jaz se že trideset let vsaki dan kregava, pa vendar v miru skupaj živiva.“

to, ker slovenski kmet na Koroškem ni premožen in ne more svojega sina v višje šole poslati? Ah ne! Saj si slovenski koroški kmet bolje stoji, nego štajerski ali kranjski. Temu vzrok so le sedanje šole. Učitelj v drugem ali tretjem razredu je navadno trd Nемеc in ne pozna otroka, ali je za šolo ali ne, ker ga ne zastopi; otrok v sedanji šoli se sicer morda nauči malo za silo nemščine, ali v svojem mišljenju, v svojem duševnem razvitku zaostane in nima nobenega veselja za uk. Zato morajo slovenskih starišev otroci doma ostati, med tem, ko na slovenskem Štajerskem, Kranjskem in Češkem manj premožni starejši svoje sinove lahko v višje šole pošiljajo, ker so se v ljudski šoli prav, in kakor zdrava pamet tirja, učili in ker so se jim v ljudskih šolah glave bistriile itd. — Ko se je stari odbor zopet volil, pobrali doneski udov in so se izvolila gg. Jož. Paul in Peter Marković kot zastopnika za glavno skupščino, govoril je g. Gabron o potresih in o ljubljanskem potresu posebej. Z velikim zanimanjem so poslušalci sledili prezanimivemu govoru, ki ga je na podlagi do zdaj dognanih preiskavanj in najnovejših strokovnjških spisov omenjeni gospod sestavil. Po zborovanju vršila se je domača zabava. Največja in najiskrenejša zahvala bodi na tem mestu izrečena vsem gospodom, ki so ta shod omogočili in se ga udeležili, ter posebno izvrstnemu govorniku g. Drag. Hribarju iz Celja.

Iz Libuč. (Občinski pašnik.) Mi Libučani imamo skupen občinski pašnik ali „gmajno“, ki nam dosti koristi, ker zamoremo več živine rediti. Nekteri liberalci pa na to delajo, da bi se pašnik razdelil. To bi bila za nas velika nesreča. Vsak bi le majhen kos dobil in bi ne vedel kaj začeti z njim. Plote delati bi se ne splačalo, brez plota bi pa živina še zmirom skrižem hodila. Ali bo mar sredi pašnikov njivo naredil in z njo tujo živino dobro mastil? Eden je celo meričnike najel, da so pašnik razdelili (na papirju). Ko pa občina tega nepotrebne dela ni hotela plačati, je šel okoli posestnikov in iz njih zvalil tisti denar, ki bi ga imel po pravici sam plačati. Če ima kdo le gospósko suknjo, pa mu vse obveljá. Svoje sode pa še enkrat svarim, naj se ne podajo v ločitev pašnika. Zdaj je za celo pašo en pastir zadosti, potem bo treba pa za vsako parcelo in vsakega gospodarja posebnega pastirja. Kmetovalci bi se morali le družiti in s skupno močjo si pomagati, ne pa se cepiti. To cepljenje na drobne kose je liberalna šega, in s tem so liberalci na nič pripravili vse srednje in male stanove, ker so razdrli stare zadruge in zveze. V družbi je moč, sam za se si pa človek ne more pomagati in pride v žrelo bogatašev.

Iz Tolstega Vrha. (Shod nasprotnikov.) Iz znane celovške ultranemške trobente, ki ima pa že hudo počen glas, imenovane „Freie Stimmen“, izvem, da bodo imeli naši nasprotniki, prenapeti nemškutarji, na dan sv. Petra in Pavla v Kotljah velik shod in slavnost. In zakaj? Praznovati hočejo svojo „zmago“, da so s pomočjo visokih celovških in drugih nam nasprotnih gospodov dosegli ločitev občine Kotlje in občine Tolsti Vrh! Slavnost bode imela zato čisto hujskajoč in izzivajoč značaj; prav debelo bodo udribovali po nas Slovincih. Na čelu odboru, ki pripravlja vso komedijo, stoji grof Pandolfi v Guštanju, ki niti avstrijske državljsanske pravice nima, namreč je rodom Lah. Taki ljudje tedaj, ki živijo sredi mirnih Slovincov, na tak način delajo zdražbo in begajo ljudstvo, in ko se Slovenci branimo, pride premodra uradna „Celovčanka“ ter nam tako ganljivo pridiguje „mir vam bodi!“ Brrr! Slovincem pa priporočamo, da se takih nasprotnih nam veselic ne udeležujejo. Naj bodo naši neprijatelji Nemci sami med seboj.

Od Možice. (Delavski shod) je imelo kat. del. društvo za Prevalje in okolice v nedeljo dne 26. vel. travna v prijazni gostilni pri Rehtu nad Možico. Vkljubo nekterim neugodnostim zbralo se je lepo število krščanskih delavcev. G. govornik je v daljšem govoru pojasnoval nekatere točke toli važnega socialnega vprašanja zlasti gledé nedeljskega počitka. Potem so se tudi delavci sami pomenjkovali o delavskih zadevah. — Ob istem času so imeli prevaljski socialdemokratje šumen shod in veselico pri Poljancu na Poljanah.

Iz Dunaja. (Volilna preosnova.) Pododsek za volilno reformo je vendar enkrat dovršil svoje delo, in zdaj poznamo njegove predloge. Volilna pravica se ima nekoliko razširiti. Taki mali posestniki (kočarji, bajtarji) ali mali obrtniki (rokodelski mojstri brez pomočnikov), ki plačajo menj ko 5 gld. cesarskega davka na leto (deželna in občinska doklada se ne ušteva), do zdaj niso imeli volilne pravice za deželni in državni zbor, ampak samo pri občinskih volitvah. Zdaj pa se predlaga, naj bi taki volili nekaj poslancev v državni zbor, pa ne tako, da bi volili z drugimi posestniki, ampak oni bi volili posebej, in sicer se jim ponuja vsega 34 poslancev, ki se pa razdelijo na posamične dežele po velikosti dežele. Predlog pravi, da naj

bi Galicija volila 8 takih poslancev (6 na kmetih, 2 v mestih), Češka 7 (5 na kmetih, 2 v mestih), Moravska 3 (2 na kmetih, 1 v mestih), Dolenja Avstrija 2, Štajerska 2, Tirolska 2, Dalmacija, Gorenja Avstrija, Solnograjska, Koroška, Kranjska, Bukovina, Šlezija, Predorlovo, Istra in Goriška pa vsaka po enega. Kjer se voli za celo deželo le en sam poslanec, tam volijo mali mojstri v mestih in na deželi z malimi posestniki (kočarji) skupaj.

Delavci bi dobili 13 poslancev, pa voliti smejo le taki, ki so zavarovani zoper nezgode (nesreče pri delu) in so že dve leti pri kaki bolniški blagajnici (Krankenassa). Hlapci in dninarji ter vsi taki delavci, ki niso pri bolniških blagajnicah, bi ostali torej tudi zanaprej brez volilne pravice; imeli jo bodo pa rudarji, tovarniški in fužinski delavci ter rokodelski pomočniki. Delavske poslance hočejo na posamične dežele tako razdeliti: Češka dobi 4 poslance, Dolenja Avstrija 3, Dalmacija, Kranjska, Istra, Goriška in Trst skupaj 1, Gorenja Avstrija, Tirolska, Solnograd in Predarlovo skupaj 1, Štajerska in Koroška skupaj 1, Moravska 1, Šlezija 1. — Ako si to delo pododseka le površno ogledamo, bomo brž videli, da je zelo pomanjkljivo. Kar zadene volilno pravico malih davkoplačevalcev, je tista krivično razdeljena. Mali davkoplačevalci Gorenje Avstrije, ki šteje nad 700.000 prebivalcev, voliti bi ravno tako le enega poslanca, kakor mali davkoplačevalci Solnograjske dežele, ki šteje le 170.000 duš, ali pa kakor mali davkoplačevalci Predarelske dežele, ki ima le 110.000 prebivalcev, pa je ravnopravna s Kranjsko in z Dalmacijo, katerih vsaka ima okoli pol milijona duš. Z ozirom na politične in narodne stranke je sledeče pričakovati: Od 13 delavskih mandatov jih bodo socialni demokrati najbrž 12 pograbili, samo tisti za Kranjsko—Primorsko—Dalmacijo bi utegnili v krščanske roke priti, ako bodo slovenski in hrvaški delavci složno postopali. Ko bi imeli tudi hlapci in dninarji volilno pravico, potem bi bilo mogoče, vsaj polovico delavskih mandatov za krščansko stranko pridobiti. Zakaj so hlapci na cedilu ostali? Ker so bili mirni! Pravijo, da kričati nič ne pomaga; tukaj se pa vidi, da je narobe resnica: mestnih, fužinskih in rudarskih delavcev so se bali in jim hočejo neko borno kost vreči, da jih pomirijo. Od strani države je pa nespametno, da verne, mirne, cesarju zveste delavce (hlapce in dninarje) zavrže, nevarnim kričačem in prekucuhom pa še sama orožje v roke daje! Sicer smo pa prepričani, da socialni demokrati ne bodo zadovoljni s 13 poslanci in da bodo še zanaprej razgrajali, kakor do zdaj; hlapci pa, ki niso ničesa dobili, bodo tudi zanaprej mirni ostali. — Kar pa zadene tistih 34 mandatov za male davkoplačevalce, za tiste nemamo veliko straha, da bi jih liberalci ali pa socialni demokrati v roke dobili. Liberalni listi že sami pišejo, da so ti mandati kakor nalašč pripravljani za krščansko-socijalno (protijudovsko) stranko. Za nemške dežele utegne to veljati, v Galiciji bo pa najbrž poljski klub vseh 8 mandatov na se potegnil, na Češkem in Moravskem pa zna češka narodna stranka kakih 5 sedežev pridobiti. Na jugu utegnejo Slovenci in Hrvatje pridobiti kranjski, goriški, isterski in dalmatinski mandat; če pristejemo še delavski mandat za južne dežele, pomnožili bi se jugoslovanski poslanci za pet glav. Za nas Jugoslovane toraj ta predlog še ni preveč napačen.

Drugo vprašanje pa je, kaj bo s tistimi volilci, ki so imeli do zdaj volilno pravico, ker so plačali vsaj 5 gld. cesarskega davka; zdaj se pa davčna postava predeluje in sicer v tem smislu, da se bo nekterim malim obrtnikom davek znižal, da ne bodo več plačevali 5 gld. davka in bi vsled tega izgubili tudi volilno pravico v mestih in kmetskih občinah ter bi bili potisnjeni med tiste volilce, o katerih smo prej povedali, da bodo imeli svojo posebno volilno kurijo in volili skupaj 34 poslancev. To je pa nevarno za krščansko stranko v mestih, kjer so jej bili ravno ti „petakarji“ najbolj zanesljivi pomočniki pri volitvah. Liberalci bi se jih radi znebili in z veseljem bi jih potisnili v peto kurijo med bajtarje, ki bodo posebej volili, toraj liberalcem v mestih ne morejo nič škodovati. Zato je pa tirolski poslanec baron Dipauli na noge stopil in on zahteva, naj petakarji še tudi zanaprej v mestni kuriji volijo, če bi se jim prav davek toliko znižal. Temu se pa liberalci ustavljajo, in ravno nad to skalo se zna razbiti vsa volilna preosnova, ako ne odjenjajo liberalci ali pa baron Dipauli s svojimi tovariši, katerih ima precej za seboj. Iz tega sledí, da se zdaj še čisto nič ne vé, ali bo zgoraj razloženi predlog sprejet ali ne.

Politični pregled.

Angleži so izvrtali novo politično vprašanje v Armeniji. Pretečeno zimo so turški vojaki res požgali nekaj armenskih vasij in pomorili precej ljudij. Zavolj tega tiščijo Angleži na to, da bi se Armenci, ki so kristjani, odtrgali od Turčije

in dobili lastnega vladarja. Angležem pa ni toliko za Armence in za pravico, kakor pa za to, da se jim odpre v turški Aziji dežela, v kateri bi imeli oni prvo besedo. Ko se je osvobodila Bolgarija, in je knez Battenberg postal nje vladar, dobili so ga Angleži na svojo stran, da je kljuboval celó Rusiji, ktera mu je bila gnjezdo pripravila. To politiko imajo Angleži tudi zastran Armenije v glavi. Večja polovica Armencev je že zdaj pod rusko vlado, manjša je pa še pod Turkom. Ko bi ta, zdaj turška Armenija postala samostojna država s kakimi 600.000 dušami, imeli bi v njej brz Angleži prvo besedo in bi hujskali Armence še zoper Ruse in jih učili, naj rešijo svoje brate izpod ruskega jarma, ali pa bi sploh kake druge spletke delali. To se Rusom že naprej zdi, zato piš-jo ruski listi, da Rusija ne bo nikoli dopustila, da postane Armenija samostojna država, ali da bi v njej Angleži prvo besedo imeli. Ta zadeva je tedaj precej zamotana. Za prvi nadatek tirja Anglija od Turka, da mora za Armenijo posebne povelje izdati, da bodo armenski kristjani varni svojega življenja in imetja. Ker se pa sultan (turški cesar) tega brani, poslali so Angleži v turško pomorsko mesto Bajrut 23 vojnih ladij z 10.000 vojaki. S temi mislijo Turka ostrušiti. Sultan se pa jezi in je zapodil prejšnjega vezirja (prvega ministra) in postavil novega, od kterega misli, da ga bo rešil iz te zagate. — V državi Čile v južni Ameriki so upeljali zlato veljavo. — Na Grškem so dobili nove ministre. — Važna je novica, da je ruski car podpisal ukaz, da se naredi stalno rusko poslanstvo v vaticanu (pri sv. očetu papežu). To je velika dobrota za ruske katoličane. Če se jim bo odslej kaka krivica godila, bodo papež in kardinali govorili z ruskim odposlancem in ga prosili, naj se ta zadeva pravično uravná. Ta bo pisal na svojo vlado, in tako se bo marsiktera krivica odvrnila. Do zdaj pa ruski katoličani niso nikjer našli pomoči ali kakega zagovornika. — Na otoku Formozi je bilo republike kmalu konec. Ko so Japonci prijadrali, so kitajski puntarji in „republikanci“ na vse kraje zbežali, ropajoči in požigajoči; „predsednik“ jo je pa pravočasno iz dežele popihal. — V kitajski pokrajini Kanton so grozni neredi. Vojaki in roparji vse križem ropajo in požigajo; za cesarske uradnike se nihče ne zmeni. Kitajski „junaki“, ki so povsodi tepeni, kažejo svoj pogum tudi nad krščanskimi misijonarji, in če se Kitajcev zbere velika druhal, so toliko pogumni in močni, da premagajo kakega ubozelega misijonarja. Tako so razdžali že dve katoliški misijonski postaji. Krščanske vlade se pa ne ganejo. Če bi bili misijonarji Judi in bi jim Kitajci kaj žalega storili, bi bila brz vsa evropska diplomacija na nogah! — Madjarska vlada hoče ustanoviti 400 madjarskih šol za nemadjarske otroke, da bi prej v „Madjare“ predelali Slovake, Rusine, Rumunce, Hrvatse, Srbe, ogerske Nemce in Slovence itd. To brezbožno, protinaravno početje se jim ne bo posrečilo, prej bo le Madjarom samim v pogubo. Človeška hudobija, krivica in ošabnost nič ne premore proti Božji volji. Da bi se pa iz krotkih Slovanov delali prevzetni Madjari, to pač ne bo Božja volja. — Na Dunaju delavci hudo razgrajajo zavolj volilne pravice, ktero hočejo na vsak način dobiti. — V Gorenji Avstriji bodo napravili hipotечно banko, kakor se je sklenilo tudi za Koroško. V ta namen se snide za nekaj dnij gornjeavstrijski deželni zbor. — Tudi kranjski deželni zbor se snide za par dnij v početku prihodnjega meseca. Posvetoval se bo, kaj je storiti, da se popravijo škode groznega potresa. — Dr. Ebenhoch je v državnem zboru nasvetoval, naj se upelje obvezno starostno zavarovanje za industrijalne (tovarniške, fužinske, rudarske) delavce, to se pravi, naj se poskrbi, da bodo stari delavci nekaj pokojnine dobivali. Da bi se to doseglo, treba je prej imeti zaklad, iz kterega se bo denar jemal, in dr. Ebenhoch predlaga, naj se ta zaklad s tem nabira, da bodo vanj uplačali gospodarji (tovarnarji), država in delavci. — Dne 10. t. m. prišla je v proračunskem odseku na vrsto zadeva slovenske gimnazije v Celju. Za njo so govorili poslanci Klun, Herold, Kaizl in dr. Gregorčič ter minister Madejski, proti pa nemškoliberalni poslanci Beer, Hallwich, Haase in še več drugih. Ker je bil razgovor dolg in so še nekteri govoriti želeli, in ker je nastala med nemškimi poslanci velika razburjenost, se v pondeljek še nič ni sklenilo ter se je stvar v konečno rešitev odložila zopet na poznejši čas.

Gospodarske stvari.

Reja telet. Tele naj se koj po rojstvu dene v svetel, zračen in topel hlev ter naj se napaja iz pločevinaste posode z kavčukovim pilkom ali čepom. Prvi teden naj tele dobiva le materne mleka, drugi teden po dvakrat na dan ovsene ocedka, in sicer najprej po 1 liter (vselej po 1/2 kilo ovs). Tega ocedka naj se daje polagoma vedno več,

tako da tele v začetku tretjega tedna ne dobi nobene druge hrane več. Ovsen ocedek dobimo, če skuhamo debelo stvelčen oves v vodi in ga precedimo. Teletom ovsen ocedek jako ugaja in se po njem prav dobro redé. Tudi zdrobljeno laneno seme na posnetem mleku je prav dobra telečja hrana. Tele se od osmega do štirinajstega dneva svoje starosti lahko polagoma popolnoma odvadi svežega (neposnetega) mleka, in sicer se nadomestuje od dne do dne vsak dan 1/2 litra neposnetega mleka s posnetim. Posneto mleko se pa mora najprej skuhati in potem ohladiti, predno se da teletu. Na vsakega 1/2 litra posnetega mleka pride 30 gramov lanenega semena, in to naj tele popije mlačno (30—40 stopinj gorko). Poleg tega naj se teletu dá tudi nekoliko sladkega sena. Pozneje se teletu mesto lanenega semena lahko pokladajo tudi preše ali pa se sluzasti pijači iz lanenega semena primeša nekoliko sladnih kali ali ržene moke. Kadar pa teleta začno rada jesti seno, daje naj se jim vedno po menj na posnetem mleku kuhanega ovs in lanenega semena (oceedka). Na ta način izrejena teleta postanejo isto tako dobre molznice, kakor ona, ki so ves čas pila sveže mleko. Tudi suhe sladne kali so dobro krmilo teletom, če jih skuhamo na posnetem mleku, ter z dobrim uspehom nadomestujejo mleko; le stolči jih je treba prej ter presejati na situ, da se odstranijo lupine. Sto litrov svežega mleka naj bi se nadomestilo s petdesetimi litri posnetega mleka, s štirimi kilogrami ovs ali suhih kali, kar naj bi se dajalo teletom piti mlačno. Sicer se smejo teletom dajati na posnetem mleku tudi otrobi, grahova moka, svež, kruh itd.

Novičar.

Na Koroškem. Slavna c. k. deželna vlada koroška je z odlokom od dne 7. t. m., šte. 812 preds., spremembo pravil katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem potrdila. (Besedilo spremembe §§ 3. in 10. se nahaja v „Miru“ številka 14., od dne 20. velikega travna tega leta). — Novi odvetnik dr. Jožef Kolšek se misli bojda na Koroškem naseliti. V Celovcu pač živo potrebujemo slovenskega advokata. — V Skočidolu so vzeli 1000 gld. od nemškega šulferajna za razširjenje šole. Znano je, pod kakimi pogoji se pri šulferajnu denar dobi; tudi se lahko ugane, kdo je ljudi pregovoril, da so svoje otroke šulferajnu prodali. Žalostno! — Neki tat je ulomil v Grömmerjev hōtel v Celovcu ter odnesel nekaj denarja in cigar. Zapri se nekega čevljarja iz Pliberka, ki je na sumu, da je to storil. — O binkoštih je bilo v Gospi Sveti okoli 15.000 romarjev. — Gosp. okrajni glavar Schuster je iz Št. Mohora prestavljen v Beljak. Za glavarja v Št. Mohor pride g. Jan. plem. Gōthen iz Dunaja. — V Voglah pri Celovcu je strela ubila nekega hlapca, dva druga pa omamila. Tudi v Celovcu je ob istem času treščilo v stolno cerkev in v neko drevo na dvorišču vojašnice. Pod drevesom so stali 3 delavci, ki so bili od strele omamljeni, pa so se kmalu spet zavedli. — Pri Pazirskem jezeru v Ziljski dolini hoče baroninja Langer zidati veliko gostilno za tujce. — Gospod podpolkovnik Konrad Kromar je spisal knjižico, v kateri opisuje zgodovino koroškega pešpolka. — Živinska sol za celovški in borovski okraj se odslej prodaja po 6 1/2 kr. kila v hiši kmetijske šole v Celovcu. — Rahel potres smo v Celovcu čutili dné 10. rožnika ob 8. uri 40 minut dopoludne. Čutil se je tudi po Štajerskem in Kranjskem. — Pošto so dobili v Blačah na Zili. — V Slov. Plajbergu je utonil 1 1/2 leto star otrok.

Na Kranjskem. Zavodu za zapuščene dečke v Ljubljani so podarili svitli cesar 500 gld. — V Kočevju so se naselile usmiljene sestre. — V Težki vodi je pogorela Čamplova hiša. — Treščilo je trikrat v kočevsko podružnico. — Toča je pobila v Budanjah na Vipavskem. — „Izvestij“ kranjskega muzeja je izišel letos 2. sešitek. — V Suhorici je utonila 3 letna deklica. — V Ljubljani se je ustanovilo meščansko stavbinsko društvo. — Stolp (turn) na vrh Triglava hočejo postaviti župnik Aljaž v Dovjem. To bi bila najviša stavba v celem slovanskem svetu. — Wolfovega slovarja je izišel 20. sešitek. — V Črnem vrhu pri Polhovem gradu je strela ubila neko kmetico. — V Logatcu bodo naredili vodovod.

Na Štajerskem. V Senovem pri Reihenburgu je neka žena zavdala svojemu možu. — Blizo tam pa je neka ženska svojega novorojenca živega zakopala. — V Šedomu je kmet Seničar z drevesa padel in se hudo poškodoval. — Sv. misijon je bil v Lokih pri Zidanem mostu. — Pogorel je Senica v Podgorjah pri Sevnici. — V Mozirje pride za zdravnika g. dr. Kaisersberger, Slovenec. — Novo farno cerkev bodo zidali v Poličanah. — V Olimju bodo zidali novo šolo za 8000 gld. — V Radencih zidajo novo kapelico. — Sv. misijon je bil v Braslovčah. — Pri Oplotnici je utonila neka zblaznela

ženska. — Pogorel je Ogrizek v Topolah pri Slatinu. — V Marinci je umrla neka deklica za gadjim pikom. — V Bizelju si je žile prerezal in tako smrt storil neki 57 letni hudobnež, ki je hotel svojega lastnega sina po nedolžnem v ječo spraviti, potem pa mu je dvakrat skušal zažgati, pa ljudje so še pravočasno pogasili. — V Rečici se je neka dekla do smrti opekla. — Pri Pragarskem je strela ubila tri može, ki so med nevihto pod nekim drevesom stali.

Na Primorskem. Nove posojilnice so se ustanovile v Bolcu, Kobaridu in Kanalu. Izišel je 5. snopič „Knjižnice za mladino“, ktero učiteljem in drugim prijateljem mladine prav živo priporočamo. Izhaja pri Gabersčeku v Gorici.

Po drugih deželah. Grozna nevihta z nalivom in povodnijo je bila v Schwarzenbachu pri Dunajskem Novem mestu. Mnogo hiš je porušeni, več ljudij je konec vzelo, do zdaj so našli 12 mrtičev. Cesar so poslali 5000 gld. podpore. Ob istem času se je oblak utrgal v Kobersdorfu na Ogerskem ter napravil grozno razdejanje; mnogo hiš je podrtih, več ko 40 ljudij je utonilo. Pijonirji so šli na pomoč. Ta nevihta je razsajala tudi na gornjem Štajerskem, posebno okoli vasi Ehrenhausen. — V vasi Mereny na Ogerskem je pogorelo 260 hiš; zgoreli so tudi nekteri ljudje. — V Samari na Ruskem je umrl star vojak v svojem 150. letu. Bil je v mnogih vojskah in tudi pri kozaškem puntu. — V Olomucu na Moravskem so umrli škof grof Belrupt. — V Bubenču pri Pragi je pogorela velika mizarška tovarna. Škode je 140.000 gld. — V Klermontu na Francoskem so obhajali 800 letni spomin na začetek križarskih vojsk. Prišlo je na slavnost 42 škofov, mnogo duhovnikov in brez števila ljudstva. Izvrstni govorniki so priporočali novo križarsko vojsko zoper brezverce in prostozidarje. — Avstrijske ladije, ki so šle na slavnost v Kiel, kjer se je slovesno odprl prekop, ki veže severno z baltičkim morjem, bile so med potjo v Brestu na Francoskem slovesno pozdravljene, pomnarji pogosteni. — V Pensilvaniji v severni Ameriki so se vžgali velikanski gozdi. Več mest je bilo od groznega plamena pokončanih, mnogo ljudij je smrt storilo.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Razpisana je fara Forst do 23. mal. srpana. — Prestavljen je provizor v Himmelbergu č. g. Andrej Pirker za provizorja v Gornji Dravograd. — Razpisano je mesto stolnega dekana v Celovcu do 20. mal. srpana. — Fara Zabrdc (Afriž) je razpisana do 27. mal. srpana.

Za po potresu poškodovane kranjske siromake je slovenski pomožni odbor v Celovcu prejel sledeča darila, ktera so mu poslali čast. gospodje: Župnik J. Pogačnik v Kotljah s farani vred 6 gld., deželni poslanec Fr. Muri na Jezerskem nam je poslal naslednje darove, in sicer: Fr. Muri 5 gld., Anselm Muri 5 gld., Ign. Muri 5 gld., Juri Šenk 5 gld., Ožb. Roblek 3 gld., Peter Roblek 2 gld., A. Kave 1 gld., Jan. Škuber 1 gld., Prim. Zadnikar 1 gld., Koprivnik 1 gld., Jenk 1 gld., Štular 1 gld., Podržnik 1 gld., Janez Štular 1 gld., P. Škuber 1 gld., Tine Šavs 50 kr., Kat. Štular 50 kr., Franc Nuk 50 kr., Jos. Virnik 50 kr., Marija Kumer 50 kr., Urš. Kumer 50 kr., Mar. Muri 50 kr., J. Svatovšek 50 kr., Ahac Romšak 50 kr., Andr. Jeras 50 kr., Janez Virnik 40 kr., Anton Tepina 35 kr., Jaka Okorn 25 kr. Gosp. Jos. Stečnik v Apačah nabral je naslednje darove: župnik Jakob Seebacher 2 gld., Val Polajnar 5 gld., Sim. Lakonik 2 gld., Lenart Lakonik 30 kr., Peter Pirčar 50 kr., Nuži Jagovec 5 gld., Jožef Stečnik 2 gld., Andrej Butej 1 gld., Jožef Lužnik 50 kr., Jakob Vovk 50 kr. Skupaj 64 gld. 80 kr. Prištevisi temu znesku v 16. šte. „Mira“ izkazano svōto 681 gld. 90 kr., znaša do zdaj v ta namen nabrana zbirka 746 gld. 70 kr.

Vsem bodi na tem mestu izrečena presrečna zahvala. Iskreno prosimo vse Slovence za milodare v podporo siromašnim našim sorodnim kranjskim bratom!

Pomožni odbor.

Poziv!

Ker raste število slovenskih posojilnic od dné do dné, nastala je živa potreba, da se ustanovi za nje osrednji denarni zavod, in to iz sledečih razlogov: 1. Manjka še nam Slovincem baš takega zavoda, kteri bi se za zdaj edino le s tem pečal, da vzdržuje med slovenskimi posojilnicami **denarno ravnotežje**, t. j. ni še posebnega zavoda, v kterem bi se odvišni novci enih posojilnic nalagali in drugim oddajali. 2. Denarni zavodi, kteri so že do zdaj vsaj deloma to delo na Slovenskem opravljali, so skoro že drugod takó napreženi, da bodo v bodoče znabiti le težko obilnim zahtevam kos, zlasti zato ne, ker se število posojilnic tako množi. 3. Dobivale so tudi one od teh zavodov pomoči le proti primerno visokim obrestim. 4. Nadejati se

je, da bode osrednji slovenski denarni zavod („Centralna posojilnica slovenska“) dobival iz večjih blagajnic izven slovenskih pokrajin za nizke obresti potrebne zaloge, ako bi mu doma, t. j. od trdnejših slovenskih posojilnic dovolj ne prihajale. 5. Utegne vsled bližajoče se slabe letine po Slovenskem in vsled letošnjih pomladanskih elementarnih nezgod slovensko ljudstvo terjati od slovenskih posojilnic toliko posojil, kolikor jih one ne bodo lahko same mogle dati. Radi ustanovitve takega denarnega zavoda, ki bode stopil zbog potrebne duševne podpore v tesno dotiko s „Zvezo slovenskih posojilnic“, vabi začasni odbor vse slovenske posojilnice in odlične slovenske domoljube k

ustanovnemu občnemu zboru,

ki bode v nedeljo 23. t. m. popoldne ob 3. uri v Krškem v šolskem poslopju, s sledečim dnevnim redom: 1. Razgovor o pravilih. 2. Pristop združnikov. 3. Volitev načelstva in nadzornikov. Ustanoviti se namerava zadruga z „omejeno zavezo“ v smislu zadrughnega zakona z dné 9. mal. travna 1873. Za podlago se bode vzel načrt pravil, ki se ob enem pošilja slavnim posojilnicam, ktere bodo redni zadružniki te zadruge, dočim se bodo osebe, odlični slovenski domoljubi le izjemoma v zadrugo sprejemali. K sklicanemu zboru morajo osebe same priti; posojilnice lahko pošljejo pooblastila, ktera jih pa še ne vežejo, da bi morale pristopiti. One bodo še le potem pristopile, — ako jim bodo ugajala pravila —, kedar bodo ta z izvoljenim načelstvom vred že registrovana. Vstreženo bode pa osnovalnemu odboru, da bi posojilnice, ktere se po svojih odposlancih ne udeležé tega shoda, pisмено svoje želje izrazile.

Za osnovalni odbor *Ivan Lapajne*.

Vabilo.

Načelnstvo podružnice sv. Cirila in Metoda „za Beljak in okolico“ vabi najljubnejše vse domoljubne Slovenke in Slovence na shod, ki se bo vršil v nedeljo, dné 23. rožnika 1895, v Stopicah (samo 10 minut od nove železniške postaje: Müllnern) v gostilni gosp. Geldnerja p. d. „pri Pekiču“.

Loterijske srečke od 8. rožnika

Dunaj	38	35	69	87	51
Gradec	55	83	21	46	49

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	70	5	85
rž	3	60	4	50
ječmen	3	35	4	20
oves	2	50	3	10
hejda	3	45	4	35
tursica (sirk)	4	15	5	20
pšeno	8	—	10	—
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	90	1	45
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 1 gld. 90 kr. do 2 gld. 30 kr. kisló 1 gld. 30 kr. do 2 gld. — kr., slama po 1 gld. 20 kr. meterski cent (100 kíl). Frišen špeh je po 67 do 70 kr. kila, maslo in puter po 96 do 110 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 35 do 37 gld. stari cent.

Služba organista in cerkovnika

na Rudi se takoj oddá. Dohodkov z vsem blizu 100 gld. Ponudbe naj se pošljejo cerkvenemu predstojništvu na Rudi, pošta Ruden na Koroškem.

Učenca

kmetskega in slovenskega rodú, ki pa tudi nemško zna in je ljudsko šolo dovršil, sprejme takoj

Peter Merlin,
trgovec v Celovcu.

Posestvo

ob Vrbskem jezeru, v lepi legi, vse v dobrem stanu, se prodá s pohištvom vred, kdor plača 170 gld., za vsako oralo. Posredovalci (mešetarji) so izključeni. Več pové posestnik v Celovcu, Kanalgasse št. 16.

Rumpoltova kmetija,

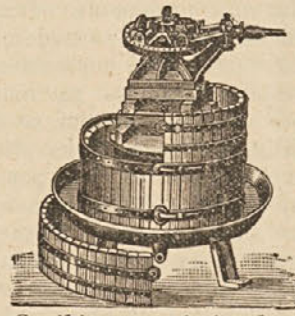
ki je le 5 minut od železniške postaje „Lipa-Strmec“ oddaljena, na lepem kraju, skoz in skoz dobro zidana, se takoj prodá. K hiši spada 18 oralov sveta in lep saden vrt. Prodá se le zarad družbinskih razmer. Več pové posestnik Janez Sumper v Srejah, pošta Vrba na Koroškem.

Sadjarjem!

Stiskalnice za sadje in grozdje

po najnovejšem, izbornem načrtu, izviren izdelek s stanovitim dvojnim pritiskom, kterega moč se dá poljubno uravnati.

Jamčimo, da naša stiskalnica za 20 odstotkov več dela stori, ko vsaka druga.

Sadni in grozdni mlini, stroji za robkanje grozdja, popolne priprave za izdelovanje mošta, stoječe in premakljive, mlini in stiskalnice za presanje raznih jagod in pridobivanje sladkih sokov, **sušilnice** za sadje in prikuho, najnovejše, patentirane **brizgalnice** za grozdje in zelišča, „**sifonije**“ imenovane, ki se same gonijo, izdeljuje kot posebnost tvrdka

PH. MAYFARTH in dr.

C. kr. izključlj. privilegirana

tovarna za kmetijske stroje, livarna železa in fužina na par,
Dunaj, II. Taborstrasse 76.

Ceniki z mnogimi pohvalnimi pismi se delijo zastoj. — Zastopniki in prekupci strojev se sprejemajo.

Svari se pred ponarejenimi izdelki.

Zahvala in priporočilo.

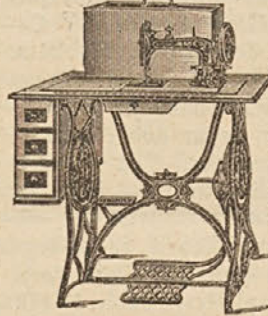
Dné 4. rožnika t. l. je našo vas Kadoll obiskala nesreča požara. Mi podpisani smo bili zavarovani pri katoliški zavarovalnici

„**Unio catholica**“,

ter se nam je vsa škoda precej izplačala. Čutimo se dolžne, za tako točnost zahvaliti se inenovani zavarovalnici in njenemu zastopniku gosp. Mart. Kõrausu. Ob enem priporočamo zavarovalnico „Unio catholica“ vsem katoliškim posetnikom.

Janez Macher l. r. Blaž Ujc l. r.
Ilen Ujc l. r. Jožef Warmuth l. r.
Resničnost potrjuje občina Glanegg.
B. Kuss l. r., župan.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje in šivilje: najboljšo in najcenejšo **šivalne stroje** vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi **železne blagajnice**, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko
v Celovcu, Burggasse št. 12.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-

ANTON BELEC

v Št. Vidu nad Ljubljano
izdeljuje ter ima v zalogi:

Cerkvene svetilnice ali stalnice iz kositarja dve po: 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka 40, 50 gld.
Obhajilnesvetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.

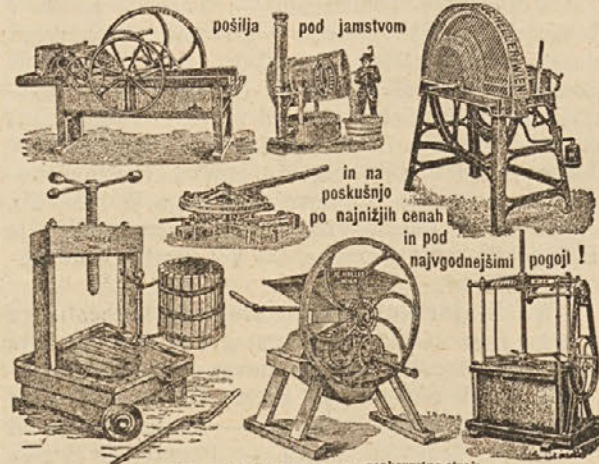
Puščice z zvončki za pobiranje miloščine, iz kositarja po gld. 1.50, iz medenine 5 gld.
Štedilna železna ognjišča vsa železna in tudi razna za vzdati.

!! Pokrivanje zvonikov !!

Barvanje zvonikov.
Napeljevanje strešnih žlebov in strelododov.

Razne železne ograje, vrata, omrežje za pokopališča.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, surovno ali prirejeno, su cankovratne stroje. Bogato ilustrirani 192 strani obsežni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

J.G. HELLER, DUNAJ
PRATERSTRASSE № 49.
Preprodajalci se iščeja.

Laneno-oljnati

firnež

najbolje vrste prodaja

Adolf Hauptmann,

tovarna firneža v Ljubljani.

Razpošilja na zahtevanje brezplačno in franko svoj ilustrovani cenilnik oljnatih barv, firnežev, lakov, suhih kemičnih in mineralnih barv, düsseldorfskih oljnatih in akvarelnih barv za umetnike, barv za fotografe, emajl-, majolika- in lazurnih barv, potreščin za oljnato in akvarelno slikanje, čopicov, tint, kakor tudi še mnogo drugih predmetov za obrtnijo, šole in domačo rabo.

PETER MERLIN

„pri zlati krogli“

stara trgovska hiša za tržaško blago in železnino
v Celovcu, kosaranske ulice,

priporoča svojo veliko zalogo najboljše kave, sladkorja, petroleja itd. Prodaja tudi dobra vina, rum in druge žgane pijače, barve, izvrstno moko in južno sadje. Nadalje prodaja vsakovrstno orodje in posodo iz železa, pleha, bakra, cina itd. Za poštenost blagá se jamči; cene so nizke.

Tovarna za izdelovanje

Wietersdorfer-Portland in Roman-cementa

F. Knoch-a in dr. v Celovcu

priporoča svoj izborni cement, ki je še bolj trden, gost in trgporen, kakor to zahteva avstrijsko inženirsko in stavbarsko društvo od najboljših vrst tega blaga.

Zaloge na Koroškem:

Amand Prosen v Celovcu, kosaranske ulice št. 24;
Julij Sommeregger v Beljaku, Italijanske ulice;
Janez Knaus v Št. Vidu na Glini;
J. M. Öffner v Wolfsbergu.

Spričevala (zahvale) in ceniki gratis in franco.

Obrazne slike (portréte)

v oljnatih barvah in vsaki velikosti izdeljuje udano podpisani natančno po vsakršni fotografiji. Take slike se lepo podajo v okvirih kot olepšava izb in so pripravne kot darila za poroke, godove, rojstvene dni in druge prilike.

Za rajnimi so najlepši in večer spomin.

Slike se naredijo po fotografijah tudi, če so tiste že nekoliko obledela, in celó po takih, kjer je več oseb skupaj fotografovanih. Fotografije se nepoškodovane vrnejo. — Za dobro podobnost (sličnost) se jamči. Tudi slikam podobe svetnikov v vsakršni velikosti.

M. Ogerčnik v Celovcu,
kolodvorske ulice (Bahnhofstrasse) šte. 35.

ANTI-KOHOL je edini, gotovo pomagajoči pomoček zoper še tako trdovratno pijančljivost; nema duha, torej se bolniku lahko brez njegove vednosti daje. Zdravilo je neškodljivo in čini najboljši uspeh. Zahvalna pisma ozdravljenih so na razpolaganje. Ena škatljica stane 3 gld., dvojna za zastarane bolezní 5 gld. Ako se denar naprej pošlje, plačamo mi stroške na pošti, ko zdravilo odpošljemo. Pristno zdravilo se dobi le: **Salvator-Apoheke, Gross-Beeskerek, Ungarn.**